

А. В. Вайнік.

І. Н. Вайніяровіч.

ковай гравюры на дрэве, нацрукавання на палатне) 1694, 1708 («Падаўніны ў труну Хрыста» і 1723; загалоўныя лісты ў кнігах «Дыонітраз» (Магілёў, 1698), «Неба новае», «Нерга магацінае» (абодва 1699), «Кніга жылій святых» (1702, загалоўчны ліст з відам Масквы); лісты «Парараджэнне Хрыста»; падбудаваныя на разных контрастах свядла і ценою «Іаан Дамаскін» і «Іесе з кан'ём» («Лемагласнік», 1730).

Ізт.: 450 год беларускага кніга; рукавашнік.—Мінск, 1968.

ВАШЧЫЛА Васіль, кіраўнік ант-фед, наўстанцаў сялян Крычаўскага староства ў 1743—54, войт в. Селичы. З 1731 упалаўчану выступіліні сялян супраць фед, прыгнёту, за што нарыз быў зневолены ў Крычаўскую турму. У канцы 1743 стаў на чале ўзбр. наўстанцаў сялян, якіх грамоті маёўкі заможнішы і діхвароў, змінічалі даўгавыя кнігі. У студз. 1744 у баях над Крычавам і наля в. Падгорніца войскі Радзівіла разбілі сялян, атрыдаў жорстка расправіліся з наўстанцамі (гл. *Крычаўскае паустапенне*, т. 1). В. уцек на Украіну. Далейшы лёс яго неўядомы.

ВЕЙНІК Альберт Віктар Іаэзфаліч (і. 3.10. 1919, Ташкент), бел. сав. вучоны на галіне цеплафізікі. Чл.-кар. АН БССР (1956), д-р тэхн. н. (1953), праф. (1955). Скончыў Маскавіянскі політ. інст. (1944). З 1958 заг. лабараторыі прымесі цеплафізікі, з 1963—фізікі контактавых з'яў Фіз.-тэхн. ін-та АН БССР, азначасяча ў 1957—69 заг. кафедры тэрар. і агульшай цеплатэкнікі БПІ. Распрацаваў асновы цеплавой тэорыі лічніц, цеплаабмену і дастасаванія па пел складанай формы. Стварыў методы разліку прыпескаў павярхдзення металу ўзы лічніц пад ціскам, ці-трабежным лічніцамі намарожваннем.

Тэхнічныя основы теоріі лічніц.—М., 1957; Тэорія ўзорных видоў лічніц.—М., 1958; Тэхнічныя задачы супітком і цеплатэкнікі.—М., 1959; Тэорія затвердзення отлівін.—М., 1960; Расчет отливок.—М., 1964; Тэрмодынамічныя пары.—Мінск, 1973.

ВЕЙНЯРОВІЧ Йосіф Навумавіч (і. 28.11.1909, Мінск), бел. сав. кінаапаратор і режысёр. Нар. арт. БССР (1973). Чл. КПСС з 1942. Скончыў Дзярж. інст. кінематографіі ў Маскве (1934). З 1926 аператар кінахронікі, з 1946 реж.-апе-

ратар на кінастудыі «Беларусьфільм». У Азіяйшы аператар франтавых груп Цэнтр. студыі документ. фільмаў, знымаў франтавую і партызанскуе хроніку («Дзярж. прэмія СССР 1943»), якую ўважыла ў фільмы «Нація Масквы» (1941), «Дзень вайны» (1942), «Народныя меціўцы» (1943), «Вызваленіе Савецкай Беларусі» (1944), выкарыстана і ў кінаапарате «Вялікая Айчынная» (1970). Асно. тема творчасці В.—васенія-натуралистичная, якая арганічна спалучаеца з сучаснасцю. Ирануе ў розных жанрах документ, міно, выкарыстоўвае метал кінаэрпартажу, кінамакіяграфію, адпаведна факта. Реж.-аператар фільмаў: «З хутароў у палгасіні «Ляльбы» (1937), «Наваселле» (1947), «Дом па прасеке» (1960), «Мае сям'я» (1962), «Дарога без прывалу» і «Балада пра маці» (1965), «Генерал Пушчын» (1967, Дзярж. прэмія БССР 1968), «У анім жыць» (1970), «Балада аб музікаце і любві» (1972), «Мы кавалі» і «Іры колеры радасці» (1973), «На трывожных скутыкаваніях» (1980); реж. фільмаў «Іра маці можна гаварыць блескі» і «Магілуб. Дні і ночы мужнасці» (1975), «Гарызонты дарог» (1977), «Неуміручы подзвіг Мінега» (1978) і інші.

ВЕЙС Ювеналій Аляксандравіч (5.1.1878, Свирдоўск — 12.12.1955), бел. сав. вучоны у галіне машынаизацыі і механізацыі сельскай гаспадаркі. Чл.-кар. АН БССР (1940, чл.-кар. 1936), д-р тэхн. н. (1937), праф. (1949). Засл. дз. наукаў БССР (1953). Скончыў Новаалександрыйскі ін-т сельскай гаспадаркі і лесаводства (1899). У 1905—11 заг. кафедры ме-ханізацыі сельскай гаспадаркі, праекттар Гранічнага с.-г. ін-та (1925 БССР). У 1946—71 узначальваў Адзіз. прыродазнаўчых і с.-г. вак-вук АН БССР. З 1947 заг. лабараторыі па вывучэнню фізіка-механічных уласцівасцей рабін Ін-та механізацыі сельскай гаспадаркі АН БССР. Распрацуваў пытаніі праектавання і выкарыстания с.-г. машин і механізміў. Сканструяваў і выкарысцяваў па ірактычны ўз-рат с.-г. машин, вымяральныя і павук, прылады

Тэз.: Курс сельскога сяйственнага машинавед-нія і вак-вук.—М., 1951; Почынобродаўчыя і посевныя машини і земельной системы зем-ледзінні.—Мінск, 1952.

ВЕЙСЕНГОФ Генрых Уладзіслававіч (7.8. 1859, б. маёнтак Навінка, Рокінскі р-н Літ. ССР — 1922), жывателі. Творчасць звязана з маест, жывіццём Беларусі і Польшчы. Вынайсёў ў рысавальнай пісцюле В. Герсану ў Варшаве (1874—78), у Пецярбургу (1878—82), у Мюнхене (1880), Парыжы (1900). Амаль ўсё жынё жыў у в. Русаковічы (Пухавіцкі р-н). Пісаў пераважна народныя. Удзельнік маест. выставак у Пецярбургу (1888, «Транспарт папе-ніў», «Беларускі моніскі», «Русаковічі», Берліне (1891, «Могілкі»), Львове (1891, «Ку-так у Польшчы»), Парыжы (1900, «Слекі»), Мінску (1911, 1916, «Прадчуванне», «Надзея-чорарак», «Хмары», «Ціннія», «Беларускія пляніннія», «Падзялумія з сабакамі»). Створыў эскізы дыплома с.-г. і прымесі, выстас-кі ў Мінску (1901).

ВЕЛІЧЭНКА Уладзімір Міхеевіч (і. 27.4.1916, Віцебск), бел. сав. харург. Д-р мед. н. праф. (1965). Засл. дз. наукаў БССР (1974). Скончыў

Віцебскі мед. ін-т (1940). У 1949 у Віцебскім
інст-це, з 1963 — д-р, гефарды агульна хі-
рургія. Праця па імплантатах для корекції то-
сіан і прямой війок, фізіялогії і патології
органів стравлення.

Із: Задовільнення дефектів шкіри та прямой гі-
мія плесторами іншими. — М., 1967; Острый наст-
рібрит в хірургії. — Д. Г. Бінкке. — Мін., 1971;
Бобровський: рецензии. — Мін., 1974 (разом
з І. М. Соколовим).